

מסכת כלאים

פרק ו'

א. איזהו ע里斯, הנטע שורה של חמש גפנים בצד הגדר שהוא גבוה שעשרה טפחים, או בצד קרייז שהוא עמק שעשרה טפחים ורקב ארבעה, נותנין לו עבودתו ארבע אמות. בית שמאי אומרים, מוזדיין ארבע אמות מעקר הגפנים לשדה. ובית הלל אומרים, מן הגדר לשדה. אמר רבי יוחנן בן נורי, טועים כל האומריןכו, אלא אם יש שם ארבע אמות מעקר גפנים ולגדר, נותנין לו את עבודתו, וזורע את המותר. וכמה היא עבودת הגוף. שש טפחים לכל רוח. רבי עקיבא אומר, שלשה:

ב. עריס שהוא יוצא מן הפרגה, רבי אליעזר בן יעקב אומר, אם עומד הארץ ובוצר את כלו, הרי זה אסור ארבע אמות בשדה, ואם לאו, אינו אסור אלא כגדלו. רבי אליעזר אומר, אף הנטע אחת בארץ ואחת בפרגה, אם גבוה מן הארץ שעשרה טפחים, אינה מצטרפת עמה, ואם לאו, הרי זו מצטרפת עמה:

ג. הַמְדָלָה אֶת הַגֶּפֹן עַל מִקְצַת אֲפִיכִירֹת, לֹא יִבְיאָ זָרָע אֶל תַּחַת הַמּוֹתָר. אֵם הַבִּיאָ, לֹא קָדֵשׁ. וְאֵם הַלְּקָדֵשׁ, אַסּוֹר. וְכֵנוּ הַמְדָלָה עַל מִקְצַת אַילּוֹ סְרָק:

ד. הַמְדָלָה אֶת הַגֶּפֹן עַל מִקְצַת אַילּוֹ מַאֲכֵל, מִפְּתָר לַהֲבִיא זָרָע אֶל תַּחַת הַמּוֹתָר. וְאֵם הַלְּקָדֵשׁ, יְחִזְיָרְנוּ. מַעֲשָׂה שֶׁהָלַךְ רַبִּי יְהוֹשֻׁעַ אֶצְלָ רַבִּי יִשְׁמָעָאֵל לְכִפּר עַזִּיז, וְהָרָאָהוּ גֶּפֹן מְדָלָה עַל מִקְצַת פָּאָנָה. אָמָר לוֹ, מָה אַנְּיִ לַהֲבִיא זָרָע אֶל תַּחַת הַמּוֹתָר. אָמָר לוֹ, מִפְּתָר. וְהָעַלְהָוּ מִשְׁם לְבֵית הַמְּגַנִּיהָ, וְהָרָאָהוּ גֶּפֹן שֶׁהִיא מְדָלָה עַל מִקְצַת הַקּוֹרָה, וְסַדְנוּ נְשָׁל שְׁקָמָה, וּבוּ קּוֹרוֹת הַרְבָּה. אָמָר לוֹ, פַּתַּח הַקּוֹרָה זוּ אַסּוֹר, וְהַשְׁאָר מִפְּתָר:

ה. אַיִּזְהוּ אַילּוֹ סְרָק. כֹּל שְׁאַינּוּ עוֹשֶׂה פְּרוֹת. רַבִּי מַאֲיר אֹמֶר, הַכֵּל אַילּוֹ סְרָק, חַווֵּץ מִן הַנִּזְבָּחַ וְהַקְּאָנָה. רַבִּי יוֹסֵי אֹמֶר, כֹּל שְׁאַיּוֹן כְּמוֹהוּ נוֹטְעֵין שְׁדוֹת שְׁלִמוֹת, הַרִּי זֶה אַילּוֹ סְרָק:

ו. פָּסָקי עָרִים, שְׁמַנָּה אַמּוֹת וְעוֹד. וְכֹל מִדּוֹת שָׁאָמְרוּ חֲכָמִים בְּקָרְם, אֵין בְּקָרְם וְעוֹד, חַווֵּץ מְפָסָקי עָרִים. אַלוּ הֵן פָּסָקי עָרִים, עָרִים שְׁחַרְבָּ מְאַמְצָעוֹ וְגַשְׁתִּירָוּ בּוֹ חַמִּישׁ גְּפָנִים מִכְאָן וְחַמִּישׁ גְּפָנִים מִכְאָן. אֵם יִשְׁשָׁם שְׁמַנָּה אַמּוֹת, לֹא יִבְיאָ זָרָע לְשָׁם. שְׁמַנָּה אַמּוֹת וְעוֹד, נוֹתְגִּין לוֹ כִּי עַבּוֹדָתוֹ, וְזֹרְעָ אֶת הַמּוֹתָר:

ג. עָרִים שֶׁהוּא יוֹצֵא מִן הַכְּפָל מִתּוֹךְ הַקְּרֻנוֹ וְכֹלָה, נוֹתְגִנִּין לוֹ עֲבֹדָתוֹ, וּזְוִירָע אֶת הַמּוֹתָר. רַبִּי יוֹסֵי אָמֵר, אֲםִין שֶׁ שְׁמָ אַרְבֶּעָםּוֹת, לֹא יִבְיאָ זָרָע לְשָׁמֶן:

ה. הַקְּנִים הַיּוֹצְאִים מִן הַעֲרִים וְחַס עַלְיָהוּ לְפִסְקָוּ, כִּנְגַּדְנוּ מִתְרָא:
עַשְׂאֵנוּ כִּדִּי שְׁיַהְלֵךְ עַלְיָהוּ הַחַדְשָׁה, אָסּוּר:

ט. הַפְּרָח הַיּוֹצֵא מִן הַעֲרִים, רֹאינוּ אֹתוֹ כָּאֵלֹה מִטְפְּלָת פְּלוּחָה בּוּ,
כִּנְגַּדְנוּ אָסּוּר. וְכֹנֶה בְּדָלִית. הַמּוֹתָח זְמוֹרָה מֵאַילָן לְאַילָן, תְּחִמְפִיהָ
אָסּוּר. סְפָקָה בְּחַבֵּל אוֹ בְּגַמִּי, תְּחִתְהַסְפּוּק מִתְרָא. עַשְׂעֵה כִּדִּי שְׁיַהְלֵךְ
עַלְיוֹ הַחַדְשָׁה, אָסּוּר: